

Inkluderende

barnehage- miljø

Stange kommune

Innhold

Innledning	5
Barnehageloven	5
Rammeplanen	5
Formålet med handlingsplanen	6
Barnets beste og barnets syn	6
Barnehageloven VIII - psykososialt barnehagemiljø	7
§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid	7
§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)	7
§ 43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn.	7
Inkluderende barnehagemiljø	8
Leken	8
Sosial kompetanse	9
Kommunikasjon	9
Voksenrollen	9
Barns egenverdi	10
Hva er krenkende ord og handlinger	11
Når voksne opptrer krenkende	12
Foreldresamarbeid	13
Dette kan foreldre forvente fra barnehagene	13
Dette forventer barnehagen fra foreldrene	13
Aktivitetsplikten	14
Ressursbank	15

Innledning

Alle barn i Stangebarnehagene skal sikres et inkluderende lek- og læringsfellesskap. Det skal legges til rette for en glad, trygg og utviklende oppvekst for alle barn.

Det er nå det skjer.
Det er nå livet er.

Vi ønsker å bruke hvert møte, hver dag til å legge et godt grunnlag for resten av livet til hvert enkelt barn. I Stange ønsker vi å bygge robuste barn, og med stor grad av respekt og ydmykhet bruker vi vår kunnskap om barns utvikling til å legge til rette for en barnehagehverdag som er tilpasset hvert enkelt barn.

Livsmestring er et sentralt begrep i den nye rammeplanen for barnehagen. Karakterdannelse og robusthet er viktigere enn noensinne og det handler om å gjøre barna robuste slik at de kan si nei til noe og samtidig ikke faller sammen hvis de får et nei selv. Å styrke barns robusthet vil si å gi dem en indre struktur, en indre tro på at de har en identitet; at de er den samme selv om alt forandrer seg, og gi barnet troen på at det er noe verdt. (Jørgensen P.S 2017, Robuste barn)

De første 6 årene av et menneskes liv kalles "gullårene". Hjernen utvikler seg lynraskt, vi er læringsdyktige og mottagelige samtidig som vi stadig gjør oss nye erfaringer. Alle erfaringer vi gjør oss setter spor og kan påvirke vår utvikling og veien videre i livet. Samfunnet rundt oss er i stadig utvikling og endring. Vi vet lite om den verden våre barn møter som voksne, men vi vet mye om å støtte barns utvikling. Vi ønsker å sende fra oss barn som nyter og fryder seg over livets gode dager og tåler de dårlige. Ved å ha fokus på voksenrollen, barns medvirkning, god språkutvikling og

psykisk helsefremmede lekemiljøer gir vi barna mulighet til å utvikle en robusthet som de vil ha nytte av på veien videre i livet.

Barnehagens oppdrag er beskrevet i barnehagelovens formålsparagraf §1. Videre finner vi dette beskrevet i Rammeplan for barnehager, kommunedelplan for oppvekst og kommunens budsjett-dokumenter.

Barnehageloven

«Barnehage skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.» (Barnehageloven §1 Formål)

Rammeplanen

«Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre» (Rammeplanen, UDIR, 2017, s 23)

Ifølge FNs Barnekonvensjon har barn og unge rett til utvikling, medvirkning, ikke-diskriminering, omsorg, beskyttelse og selvrealisering. Alle barn og unge har rett til et oppvekst- og læringsmiljø uten mobbing. Mobbing svekker disse rettighetene.

Formålet med handlingsplanen

Handlingsplanen skal sikre at alle barnehager i Stange arbeider systematisk med å forebygge, avdekke og håndtere mobbing og annen krenkende atferd, jf. intensjonene i §§ 41, 42 og 43 i Lov om barnehager. Barn i barnehagene i Stange skal ikke bli utsatt for krenkelser som for eksempel mobbing, utestenging, trakassering, diskriminering og vold. Handlingsplanen skal gi kunnskap om ulike former for krenkelse og sette fokus på forebyggende arbeid i barnehagen.

Planen skal bidra til at krenkelser avdekkes og sikre at barnehagen har rutiner for håndtering av mobbing og andre krenkelser. Plikten til å sette inn tiltak varer inntil barnet har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Det innebærer at barnehagens plikt løper så lenge barnet opplever at barnehagemiljøet ikke er trygt og godt.

Hvis et barn ikke har det bra i barnehagen, skal det lages en skriftlig plan for å sikre at barnet får en trygg barnehagehverdag. Følgende punkter skal være med:

- Hvilke problemer tiltakene skal løse.
- Hvilke tiltak barnehagen har planlagt.
- Når tiltakene skal gjennomføres.
- Hvem som skal gjennomføre tiltakene
- Når tiltakene skal evalueres.

Barnets beste og barnets syn

Ved alle handlinger som berører barn skal barnets beste være et grunnleggende hensyn. Barnekonvensjonen krever at saksbehandlingen skal være effektiv, barnevennlig og lett tilgjengelig. Alle barn har rett til å si sin mening, og deres syn skal bli tatt på alvor. Dette gjelder alle barn uansett alder. Barn har ingen plikt til å uttale seg, men det skal legges til rette slik at de får muligheten. Det er barnet som avgjør om det vil uttale seg - ikke de voksne.

Hvilke barn skal høres (de som er berørt direkte eller indirekte)

Når skal barnet høres

Hvordan skal barnet høres

Hvem skal snakke med barnet

Hvem skal være tilstede under samtalen

Hvor og hvordan skal samtalen foregå

Departementet har lovfestet at barnehagen skal fremme et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna. Ny lov om barnehagen trådte i kraft 01.01.2021, denne sikrer barnas rett til et inkluderende barnehagemiljø.

Barnehageloven VIII - psykososialt barnehagemiljø

Et godt psykososialt miljø i barnehagen er viktig i det helsefremmede og forebyggende arbeidet for barn. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og bidra til trivsel og glede i lek og læring. Den skal være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling, og motarbeide alle former for diskriminering. Personalet bør være oppmerksomme på egne holdninger og atferd, både i forhold til oppførsel som kan virke krenkende og ved bruk av makt og tvang.

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna har det. Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeier i alvorlige tilfeller. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke snarest.

Når et barn eller foreldre sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn, ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av konkret og faglig vurdering.

§ 43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at styreren i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehageeieren direkte. Undersøkelser og tiltak etter §42 tredje og fjerde ledd skal iverksettes straks.

Inkluderende barnehagemiljø

Leken

Barn og lek er to sider av samme sak. Gjennom leken er barnet nysgjerrig og eksperimenterer i forhold til seg selv og sine omgivelser, alene eller i samspill med andre barn og voksne. Leken er indremotivert og når barn er fordypet i lek oppstår det en flyttilstand. Barnet er i stand til å øke kompleksiteten i aktiviteten for å holde på flytoplevelsen. Dette gjør leken betydningsfull for læring og tilegnelse av kompetanse. Leken er også der barna opplever sosial tilhørighet.

En utfordring med leken er at her oppstår det fenomener som sosial hierarkier, streiving etter å bli akseptert og inkludert, mobbing, erting, avvisning og konfliktløsning der den sterkeste rett hersker. Noe som viser at det ikke er noen garanti for at sosial kompetanse utvikles ”bare barn er sammen”.

Rammeplanen som samfunnsmandat sier at personalet skal fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek (Utdanningsdirektoratet, 2017). Dette forutsetter at personalet har kompetanse om lek og bevisst forhold til egne holdninger.

For hvert enkelt barn kan innpass og deltakelse i leken oppleves som livsviktig, og lek er grunnleggende for å kunne utvikle en positiv selvoppfatning og etablere vennskap. Vår kultur, og barnehagelivet i særdeleshet, er svært opptatt av verdien av vennskap. Vennskap er en beskyttende faktor for barn i forhold til mobbing og krenkelser. Å støtte barn i prosessen med å etablere vennskap så tidlig som mulig blir derfor av stor betydning. En annen viktig faktor er at personalet er tilstedeværende og sikrer barna interaksjon med de voksne.

Når personalet er i interaksjon med barna kan de støtte dem i utvikling av språk og sosial kompetanse, som er vesentlige ferdigheter for at barna skal få være med i leken.

Et aktivt personal som observerer samspillet, tar ansvar for å skape gode rolleleker og sørger for at alle blir inkludert og får venner, forebygger at uheldige ringvirkninger kan oppstå. Varme, tydelige, tilstedeværende voksne som ser og handler når barn blir utsatt for gjentatte negative handlinger er avgjørende for å sikre et inkluderende barnehagemiljø.

Sosial kompetanse

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver sier at sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Barn er sosiale helt fra fødselen, og de kommuniserer med voksne og hverandre både gjennom kroppslige og språklige handlinger. Sosial kompetanse handler om å kunne kommunisere og samhandle godt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen er sentral for at enkeltbarnet skal lykkes og trives, og for at det skal bli verdsatt som venn og likeverdig deltaker i samspillet med de andre barna. Et barn som samhandler godt med andre, kan både tilpasse seg fellesskapet og være en synlig deltaker som hevder sin plass. Forskning viser at barns evne til å etablere vennskap i stor grad henger sammen med den sosiale kompetansen deres. Sosial kompetanse består av et sett ferdigheter som naturlig inngår i en helhet i barnas samspill, for eksempel selvfølelse, empati, prososial atferd, selvhevdelse og selvkontroll. Hvilke ferdigheter som er aktuelle, vil avhenge av situasjonen og sammenhengen. I relasjonene til voksne og barn i barnehagen videreutvikler barnet den sosiale kompetansen som det trenger i relasjoner til andre mennesker generelt (Udir.no). Sosialkompetanse er nøkkelen til å trives i fellesskapet i barnehagen.

Kommunikasjon

I all kommunikasjon er det viktig å huske på at vi kommuniserer både verbalt og ved bruk av kroppsspråk. De yngste barna i barnehagen og barn som ikke har et godt verbalt språk, kommuniserer og forstår i større grad gjennom aktiv bruk av kroppsspråk og mimikk. Voksne i barnehagen må være oppmerksom på kommunikasjonssignalene til barna slik at vi ikke bidrar til krenking av barn.

”Å bli møtt med forståelse når en uttrykker egne intensjoner, enten verbalt eller med kroppsspråk, er en viktig forutsetning for individers selvfølelse, mentale helse og samhandling med andre.” (Utdanningsdirektoratet, 2012)

Voksenrollen

Rause og tydelige ansatte er en viktig forutsetning for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø hvor barna er aktive deltakere. Som gode rollemodeller skal personalet legge til rette for at barn får utvikle sosial kompetanse, erfare og lære gode relasjoner. Personalet skal være tydelig i forhold til grenser og hva som ansees som akseptabel adferd relatert til nulltoleranse mot mobbing og andre krenkelser. Barns relasjoner er voksnes ansvar.

God relasjonskompetanse er viktig. Voksne som er anerkjennende, tydelige og bevisst sine handlinger er gode rollemodeller. De bidrar til at barna får tro på seg selv, og rom til å vokse og utvikle seg til å bli den beste utgaven av seg selv. Et nært og godt samspill er fundamentet for å kunne formidle verdier og holdninger til det enkelte barn og til barn i grupper. Arbeidet som gjøres må ha en faglig forankring, og personalet må ha kompetanse om barns utvikling og hva som bidrar til et godt og utviklende læringsmiljø for barn.

Barns egenverdi

Hvert menneske har et iboende behov for å være betydningsfullt. Å styrke barns egenverd danner grunnlaget for alt vårt pedagogisk arbeid.

Barns egenverd handler om det enkeltes barns selvfølelse og hvordan barn blir sett og møtt som unike mennesker. Barns egenverd handler ikke om prestasjon, egenskap, eller status. Men om hvordan barnet opplever seg selv og hva det føler om seg selv. Barna må bli kjent med og lære sosiale normer og regler som kjennetegner fellesskapet de er en del av.

De må øve på:

Å hjelpe andre

Å dele

Å vente på tur.

Å ta initiativ.

Å bli kjent med og lære å mestre sine følelser og reaksjoner.

Hva er krenkende ord og handlinger

Små barn eksperimenterer mye med ulike måter og oppføre seg på. Dette er en naturlig del av den sosiale læringen, men i noen tilfeller kan det selvfølgelig skje at utviklingen får en uheldig kurs. Kompetente voksne vil i slike tilfeller hjelpe til med å korrigere og justere den sosiale interaksjonen slik at den kommer på rett spor. Små barn kan gjøre grimaser, ta leker fra andre, feilaktig anklage andre, eller nekte å leke med bestemte barn. Selv om dette er sårende for dem det går utover, regnes det ikke nødvendigvis som mobbing hvis det ikke er gjort med intensjon eller har gjentatt seg. Dersom dette får anledning til å manifestere seg i et mønster overfor spesifikke barn over tid, kan det fort bli et eksempel på begynnende mobbeatferd (Idsøe & Roland, 2017).

Vi har valgt å forholde oss til denne definisjonen av mobbing:

«Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/ eller andre barn som krenker barnets opplevelser av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet og muligheten til medvirkning» (Lund mfl., 2015).

Ulike mobbeuttrykk i barnehagen:

Fysisk mobbing, f.eks ved dytting, slå, stikke, sparke, rive leker fra andre.

Verbal mobbing, f.eks kallenavn, fornærmelser, trusler, erting

Relasjonell mobbing, f.eks ekskludering, utestenging, spre rykter, få andre til å skade noen, gjøre grimaser, lage regler for de andre eller bestemme over andre.

Vårt fokus i barnehagen er å legge til rette for et inkluderende barnehagemiljø. Når vi avdekker gryende mobbeatferd ser vi dette som sosiale prosesser på avveie og følelser på ville veier. Når vi griper inn ved ulike mobbeuttrykk så tenker vi ikke at dette springer ut av aggresjon, manipulasjon eller ondskap. Vi tenker at det bunner i behovet for å høre til og få være en del av det sosiale fellesskapet. Vi ønsker å forstå årsaken til mobbing i kontekst, kultur og relasjon. I stedet for å fordele roller som mobber, plager eller offer ser vi på utfordringene med sosiale prosesser (forelesning Ingrid Lund).

Når voksne opptrer krenkende

Voksnes holdninger, kunnskaper og ferdigheter til å møte og forstå barn har stor betydning. Barns opplevelse av hvordan de blir møtt, sett og respektert av sine omgivelser har betydning, både i et her-og-nå-perspektiv og et framtidsperspektiv.

Kunnskap og bevissthet rundt egen væremåte og rollemodellfunksjon er viktig. Barn kan oppleve forskjellsbehandling i måten den voksne møter dem på, snakker med dem og inkluderer dem i aktiviteter. Barn skjønner raskt når noen foretrekkes framfor andre. Bruk av ord, kallenavn eller å kalle barn dumme ting er eksempler på verbal mobbing.

Bruk av ironi eller latterliggjøring skader barns selvbilde og kan gjøre barnehagedagen utrygg og utrivelig for den enkelte. Det kan også være svært ødeleggende for miljøet i gruppa som helhet. Måten vi er på og snakker med og til barn på, har derfor betydning for hvordan de oppfatter seg selv i samspill med sine omgivelser. Dette er erfaringer som de tar med seg og bruker i den videre formingen av sitt eget bilde av seg selv.

Ansatte har en plikt til å varsle styrer/ virksomhetsleder barnehage hvis de opplever at andre ansatte mobber/krenker et barn.

Foreldresamarbeid

Barnehagen ønsker et nært samarbeid og god dialog med foreldre, preget av åpenhet og likeverd. Dersom barnehagen får mistanke om at det forekommer utestenging eller krenkelser i barnehagen skal foreldrene involveres. Det er også viktig at foreldre melder fra til barnehagen dersom de opplever utestengelse og krenkelser av barn. Dersom foreldre mistenker eller kjenner til mistriksel eller krenkelser i barnehagen skal foreldre ta kontakt og informere pedagogisk leder eller styrer i barnehagen. Barnehagen og barnets hjem har et felles ansvar for å forebygge utestenging og andre krenkelser. Det må være en lav terskel for å melde fra til barnehagen dersom foreldre opplever endret adferd eller mistriksel hos barnet eller andre barn.

Dette kan foreldre forvente fra barnehagene:

- Foreldrene får informasjon om hvordan barnehagen arbeider for å forebygge alle former for krenkelse.
- Foreldrene blir møtt og tatt på alvor dersom foreldrene melder fra om bekymring.
- Barnehagen tar kontakt dersom personalet opplever at ditt barn har blitt utsatt for eller har forårsaket en uønsket hendelse.
- Barnehagen tar kontakt dersom atferden til barnet vekker bekymring.
- Foreldrene skal oppleve å bli sett, hørt og inkludert i barnehages arbeid.
- Personalet snakker positivt om barn og foreldre.
- Barnehagen setter i gang prosedyren om krenkelse skjer, og det blir skrevet referat fra møtene.

Dette forventer barnehagen fra foreldrene:

- Foreldrene møter opp på foreldremøter og foreldresamtaler.
- Foreldrene kontakter barnehagen ved bekymring.
- Foreldre melder fra om man opplever at andres barn blir mobbet/krenket.
- Foreldre er varsomme med hva som blir sagt mens barna hører på, foreldre er viktige rollemodeller.
- Foreldre snakker positivt hjemme om barnehagen, personalet, de andre barna og deres foreldre.

Aktivitetsplikten

Aktivitetsplikten omfatter både forebygging og håndtering.

Det er alltid de voksne som har ansvaret for relasjonene i barnehagen. De er ansvarlige for at alle barn opplever at de er betydningsfulle, og at de får mulighet til å medvirke. De voksne har et stort ansvar i barnehagens forebyggende arbeid mot krenkelser og utestenging. Det viktigste for å forebygge og oppdage er å ha voksne som våger å se og ta tak i det som foregår.

En aktivitetsplikt skal sikre at barn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Det betyr at barnehagen har en klar forpliktelse til å reagere i alle tilfeller der enkeltbarn eller flere barn i en barnehagegruppe ikke har et trygt og godt barnehagemiljø.

Personalets plikt er å:

1. Følge med

Personalet skal følge med og fange opp gjennom observasjoner, både deltakende og ikke-deltakende. I barnehagen er det særlig avgjørende å avdekke om alle har noen å leke med. En annen måte å fange opp på er å ha barnesamtaler etter behov og mer strukturert. Det er spesielt viktig å være oppmerksom på og ha oversikt over de sårbare barn. Personalet skal gripe inn og stoppe krenkelser når de ser at et barn blir utsatt for negative hendelser, og når de får mistanke om eller kjennskap til om et barn ikke har det trygt og godt i barnehagen.

2. Gripe inn

Personalet skal gripe inn umiddelbart for å stoppe situasjoner som pågår. Eksempler på slike situasjoner kan være barn som dytter, slår eller ekskluderer fra fellesskapet. Krenkelser kan være fysiske, verbale eller mer indirekte. Inngripen skal dokumenteres.

3. Varsle

For å opplyse og få et godt bilde av saken er barnehagens varslingsrutiner viktige. Styrer skal alltid varsles. Barnehageeier varsles om saken fra styrer.

4. Undersøke

Formålet med undersøkelsen er å klargjøre det man har sett, hørt eller fått mistanke om. Eksempler på undersøkelsesmåter kan være samtaler med barna det gjelder, andre barn, ansatte og foreldre samt gjennomføre ulike observasjoner. Det er viktig at saken blir grundig undersøkt, og at saken belyses fra flere sider.

5. Sette inn tiltak

Barnehagen må sette inn egnede tiltak for å stoppe krenkelsene og sikre at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Barnehagen skal lage en skriftlig plan (aktivitetsplan) når

det settes inn tiltak i en enkeltsak. Planen skal beskrive tiltakene, tidsperioden og hvem som har ansvar. Tiltakene bør være på både system- og individnivå.

6. Evaluere

Planen skal inneholde hvordan man skal evaluere tiltakene. Grunnlagsdokumentet understreker betydningen av å involvere barn og foreldre i evalueringen.

Ressursbank

Ressursbanken består av anbefalt litteratur, skjemaer til bruk i observasjon, samtale- guider, maler for dokumentasjon med mer. Ressursbanken er tilgjengelig i den digitale versjonen av ”Plan for inkluderende barnehagemiljø i Stange barnehagene.”

Kildehenvisninger

Barneombudet (1991) Barnekonvensjonen. Oslo

Kunnskapsdepartementet (2017) Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Idsøe, E.C. og Roland, P., (2017) mobbeatferd i barnehagen: Temaforståelse, forebygging, tiltak. Cappelen Damm Akademisk

Jørgensen P.S. (2017) Robuste barn. Cappelen Damm Akademisk

Lov om barnehager (2021) Barnehageloven.

Lund I. (2014) «De er jo bare barn» Om barnehage og mobbing.

Lund I., Godtfredsen, M., Helgeland, A., Nome, D. Ø., Kovac, B. V., & Cameron, D. L. (2015)

Hele barnet hele løpet: Mobbing i barnehagen: Forskningsrapport 2015.

Utdanningsdirektoratet (2012) Barns trivsel – voksnes ansvar:

Forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen.

www.stange.kommune.no